

Hur mycket får ett värdigt liv kosta?

STIL, Stockholmskooperativet för Independent Living, är en idéell förening där enbart personer med behov av personlig assistans kan vara medlemmar. Självbestämmande är vårt mål, i föreningen och i vårt vardagsliv. För att ha samma förutsättningar till ett självbestämt liv som andra tar för givet har STIL skapat möjligheten till att funktionshindrade personer med behov av personlig assistans tar över dessa tjänster i egen regi.

STIL:s även internationellt mycket uppmärksammade verksamhet erbjuder medlemmarna betydligt högre kvalitet än de reguljära kommunala tjänsterna. Anledningen är att kommunen med sina generella lösningar inte kan tillgodose brukarnas individuella och starkt varierande behov. I STIL däremot delegeras arbetsledarskapet till den enskilde, som själv tar ansvar för sin assistans. Kooperativet uppmuntrar och stöder den enskilde i detta ansvar genom utbildning och kamrattstöd, enligt en speciell pedagogik. STIL-modellen är uppskattad även hos våra anställda assistenter och leder till mycket större arbetstillfredsställelse än den motsvarande kommunala verksamheten. Det visar en utvärderingen av arbetslivscentrum.

STIL har haft ett centralt avtal med socialdistriktet i Stockholm sedan 1989. Avtalet blev nyligen uppsagt, med motivering att skrivningen i det kommunövergripande avtalet försvårade en ekonomisk jämförelse med assistans eller hemhjälp av andra servicegivare. I förhandlingen mellan socialdistriktet och STIL kan vi notera:

VALFRIHET – ALTERNATIV

Efter det att STIL erbjudit distriktet och stadsförvaltningarna ett nytt avtal med en annorlunda skrivning än den gamla har de handläggande tjänstemännen endast inriktat sig på att reducera STIL:s intäkter, utan att eftersträva en varaktig affärsrelation. Detta är tvärt emot de riktlinjer som man politiskt strävar efter, nämligen att uppmuntra och framhålla, valfrihet och alternativ.

Pris

Förvaltningen har tyvärr ringa resurser för att jämföra sin egna verksamhets kostnad med STIL:s begärda pris. Det finns kommuner som räknar fram hemtjänstens genomsnittskostnad per timme på ett sätt som baserar sig på de verkliga och inte uppskattade kostnaderna och som tar med alla kostnader inkl central förvaltning, rekrytering, lokaler, sjukersättning, rehabiliteringsansvar m m. Botkyrka har nyligen slutet avtal med STIL med ett pris på 191/tim för 1993. Nacka har hemtjänst-kuponger värda 200 kr/tim.

Privata företag erbjuder entreprenadtjänster till samma eller högre pris. Prisjämförelser är dock inte rättvisande, eftersom de inte tar hänsyn till kvaliteten.

Vid en kostnadsjämförelse med mindre brukarkooperativ bör kommas ihåg att STIL, i motsats till dem, ger utbildning och råd åt funktionshindrade personer oavsett om man går med i STIL eller ej. De flesta i de mindre kooperativen har varit STIL-medlemmar eller fått sin arbetsledarutbildning av STIL. De andra mindre kooperativen är slutna och tar alltså ej in nya medlemmar. Om STIL skulle arbeta på samma "snåla" sätt skulle vi ej klara av att ha med medlemmar som har ett större behov av stöd. STIL välkomnar alla och försöker finna alternativ så att

de flesta som så önskar skall få förmånen att nyttja STIL-modellen. Utan STIL skulle det inte finnas brukar-kooperativ i samma utsträckning som idag, kanske inga alls.

KOSTNADER – EFFEKTIVITET

Vid uppskattningen av de egna kostnader tycks distriktets tjänstemän förbise att en STIL-assistentens arbetstimme är lika med 60 min hos brukaren. I den kommunala hemtjänsten går 30 - 40% av tiden eller 18 - 24 min per timme till gångvägar mellan brukarna, planeringsmöten, kurser, dubbelbemanning m m, som forskning på bl a arbetslivscentrum i Stockholm visar. När förvaltningen uppskattar kostnaden för en arbetad timme med 150 kr/tim, betyder detta att 60 min hos brukaren kostar minst 215 kr.

STÖRRE KONTROLLAPPARAT

Distriktets tjänstemän, i sin iver att hålla kostnaderna nere, vill införa nya regler som medför t ex månadsvis redovisning av förbrukade timmar istället för kvartalsvis som nu; halvårsvis avräkning av icke förbrukade medel istället för årsvis; förskottsbetalning månadsvis istället för kvartalsvis m m. De nya villkoren skulle innebära för STIL en betydligt större administration med avsevärt högre förvaltningskostnader, som distriktet dock inte vill kompensera oss för. Du som politiker måste tänka på att dessa nya regler skulle medföra högre förvaltningskostnader även för kommunen.

Samtidigt skulle dessa förändrade rutiner innebära en avsevärd försämring av kvaliteten. En halvårsvis reglering av ej utnyttjade timmar exempelvis minskar medlemmarnas kontroll över sin egna vardag under året. Våra behov kan variera starkt, beroende på årstiden. En tät avräkning betyder att varenda gång när behovet ändras måste man på nytt söka timmar hos sin hemvårdsassistent. Därmed ökar inte enbart vårt beroende, utan också distriktets förvaltningskostnader, eftersom den direkta följden blir tidskrävande förhandlingar och överklaganden.

Vi hoppas att Du som politiker vill vara stolt över att innevånare i Ditt distrikt, med behov av personlig assistans, har tillgång till tjänster med hög kvalitet till samma kostnader. Vi hoppas att Du begär av Dina tjänstemän dels jämförelsepriser från andra entreprenörer och dels beräkningar av distriktets egna kostnader, som grundar sig på företagsekonomiska principer och inte önsketänkande.

Vi vill bygga upp en långsiktig, gedigen verksamhet i Ditt distrikt till gagn för våra medlemmar, nya som gamla, och för distriktet. Som förening med ansvar för tjänsternas kvalitet åt våra medlemmar och som arbetsgivare med ansvar för våra över 600 assistenter måste vi ha en rimlig ersättning.

Vi som brukare av personlig assistans, behöver villkor som inte inskränker våra möjligheter till ett liv på lika villkor. Personlig assistans är alldeles för viktigt för våra och våra anhörigas liv!

Hör gärna av Dig till oss, om Du har frågor eller vill hälsa på oss.

Ordf.